

enova
Regnmakerne

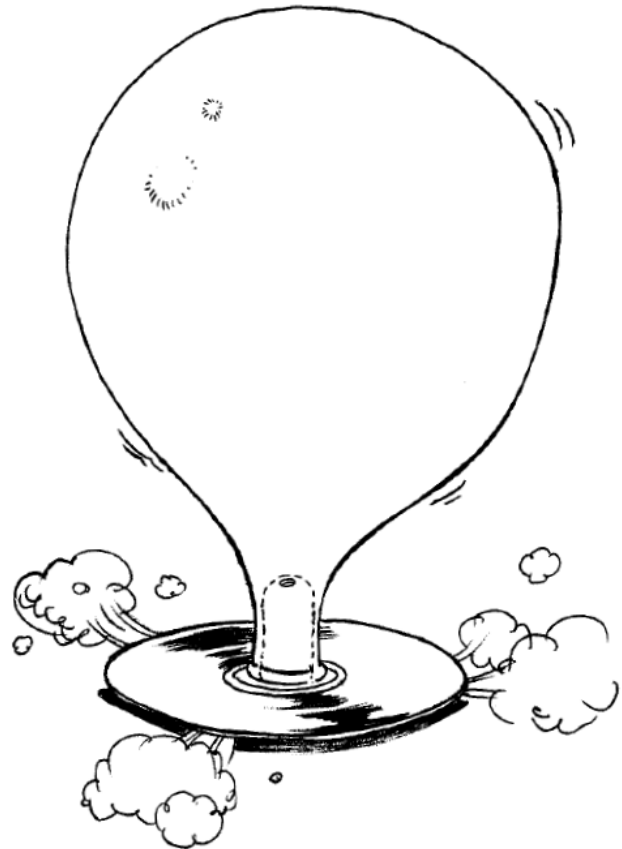
Lag et luftputefartøy

Du trenger

- En plast- eller CD-plate
- Et reagensrør av plast
- En ballong
- Div. verktøy

Gjør følgende

- Finn en plate av plast eller finer med en tykkelse på ca. 5 mm, og lag en kvadratisk bit på 10 x 10 cm.
- Midt på plata bores et hull med en diameter lik 15mm (prøv også å bruke en gammel CD-plate).
- Bruk et rør eller reagensrør i plast med en diameter på 15 mm. Bor et 2,5 mm hull i enden av reagensrøret. Hullet skal hindre lufta i å slippe for fort ut av ballongen.
- Kapp røret ca 3 cm fra enden, og puss kanten med en fil eller et sandpapir.
- Tre ballongen over toppen av reagensrøret slik at den sitter godt fast.
- Stikk den åpne enden av reagensrøret ned i hullet i plata slik at det går kant i kant på undersida.
- Lim fast røret med ballongen i CD-plata.
- Blås opp ballongen gjennom hullet i plata. Klem for halsen til ballongen, og sett plata på et plant bord. Slipp, og se hva som skjer.

Hva skjer?

Ballongen lades med energi når den blåses opp (stillingsenergi). Lufttrykket i ballongen presser lufta ut gjennom røret. Luftstrømmen presses ut under plata og skaper et "høytrykk" som løfter plata opp fra bordet. Når plata ikke berører bordet, hindres ikke bevegelsen av friksjon, og plata kan skli uhindret fram og tilbake. Den svever så lenge det er nok lufttrykk (energi) i ballongen. Det samme prinsippet brukes i gressklippere (Flymo) og luftputefartøyer.

Kompetansemål i læreplanen, naturfag:

3. - 4. årstrinn

Fenomener og stoffer

- Gjøre forsøk med luft og lyd og beskrive observasjonene
- Etter 7. trinn

Teknologi og design

- Planlegge, bygge og teste mekaniske leker, beskrive ulike bevegelser i lekene og for mekaniske overføringer